

tegenop, waardoor de verheffende uitdrukking van het steigeren uitblijft.

Na het ingangsportaal komt men in de hal, die door zijn gewelven, aan een periode van Berlage herinnerend, waar Kropholler steeds verband mee heeft gehad, een indruk van concentreerende geslotenheid wekt. Er is hier door de bouwvormen een sfeer van inkeer geschapen, die een goede voorbereiding of een goed rustpunt is voor of na de kunstbeschouwing. Dirk Nijland kreeg hier twee muurschilderingen te maken. Zwarte blauwen in wit, welke beperking geheel bij de gestrengheid van de hal past. Het ruige, krachtige landschap heeft in zijn algemeenheid streekverband. Dat voor de andere overigens zeer te waardeeren schildering, de zee werd gekozen doet min of meer willekeurig aan. Beide rechthoekige schilderingen zijn feitelijk in den muur uitgespaarde rechthoekige vakken, die door de maten en de plaats geheel aan schilderijen zonder lijst doen denken, maar met de bouwvormen van deze ruimte geen zichtbaar verband houden. Dit kan terecht verbazen, omdat de architect, die onlangs in twee boekjes „bouwkunst als levensuiting” en „lijn en vorm”, zijn gedachten over bouw- en versierende elementen heeft uiteengezet, daarin herhaaldelijk heeft beklemtoond de noodwendige eenheid van versiering en gebouw. De versiering, die „aangeplakt” is, wordt terecht verworpen. In feite had men hier twee schilderijen van hetzelfde gangbare schilderij-formaat kunnen ophangen, zonder een aesthetisch essentieel verschil, want men ziet de schilderijen apart, zonder eenige architectonische filiatie.

Ook hier blijkt weer eens hoe moeilijk het in de praktijk is, niet alleen elkanders vormen te verstaan, maar het aanwezige inzicht te verwezenlijken, dat is tot een levende daad te wekken. Die verwezenlijking is in andere onderdeelen beter geslaagd. De versierende vormen van een lamp in de hal b.v. lijken in uitmuntend verband te zijn met de ruimte-vormen.

De zalen zijn rustig, goed van licht en tint. Het was een curieuze ervaring tallooze modernen hier aan te treffen, min of meer in strijd met de sfeer van de ruimte. Het museum vraagt als het ware, door zijn beknoptheid en door het religieus-gestemde van zijn vormen, een kleine keurcollectie van kunst, zij het niet dadelijk kerkelijke dan toch in algemeenen zin religieus gerichte kunst. Wie het gebouw verlaat zal met teleurstelling bedenken hoe hier feitelijk een ideale omgeving braak ligt voor een uitgezochte collectie liturgische kunst. Men vraagt zich af waarom men het in deze streek en omgeving niet veeleer zoekt in die richting, dan in de waarlijk heillooze mondainiteit van hetgeen de modes van Limburg en Noord- en Zuid-Holland opleveren. Het gebouw is er; een rustig, eenvoudig sanctuarium. Laat men er niet te lang een kijkspel van maken, een markt van allerlei kramerijen, zooals die nu reeds aardig aan den gang is, doch waar de „cultureele invloed”, die tegenwoordig aan de orde van den dag is, even ijdel van zal blijken als van „Persil blijft Persil”.
